

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2015/2.DÖNEM

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI DENETİM, RAPORLAMA VE MESLEK HUKUKU

1 Ağustos 2015-Cumartesi 17:00

SORULAR

SORU 1- Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

a) Mesleki konularda yapılacak işler için meslek mensubu ile kendisine gelen müşteri arasında yapılan sözleşme, meslek mensubu tarafından hangi haklı gerekçelerle feshedilebilir? **(8 PUAN)**

b) Meslek mensuplarınca kendilerine tevdi edilen defter ve belgelerin geri alınmasının sahibinden yazı ile istenmiş olduğu hallerde meslek mensubunun saklama mükellefiyeti ne zaman sona erer ve bu yazıya rağmen sahipleri tarafından alınmayan defter ve belgeler hakkında ne gibi işlem yapılır? **(8 PUAN)**

SORU 2- Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

a) Meslek mensubunun (mesleki şirketler hariç) adının çalışanlar listesinden silinmesini gerektiren haller nelerdir? **(12,5 PUAN)**

b) Meslek mensubunun adı çalışanlar listesinden hangi merciin kararıyla silinir (kararda bulunması gereken özellik varsa yazınız), bu kararlara itiraz süreleri ve mercileri nelerdir? **(12,5 PUAN)**

SORU 3- Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği uyarınca;

a) Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararın konusunu oluşturan eylemlerden dolayı, ilgili disiplin kurulunca yeniden inceleme yapılabilmesinin şartı nedir? **(2,5 PUAN)**

b) Disiplin kurulu üyeleri hangi sebeplerle reddedilebilir? **(2,5 PUAN)**

c) Disiplin cezasını gerektiren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması yapabilme zaman aşımının; başlangıcını, süresini, süreyi kesen hali, disiplin cezasını gerektiren eylemin aynı zamanda suç teşkil etmesi halini de dikkate alarak açıklayın. **(10 PUAN)**

SORU 4- Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca, yeminli mali müşavirlerinin tasdik çalışmalarının yürütülmesinde kanıtları hangi tekniklerle topladıklarını belirtiniz ve bu teknikleri kısaca açıklayınız? **(24 PUAN)**

SORU 5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik uyarınca Tüm Meslek Mensuplarının Uyacakları Temel Etik İlkelerin neler olduğunu yazınız ve birer cümleyle açıklayınız. **(20 PUAN)**

CEVAPLAR

CEVAP 1-

a) Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Sözleşmenin Feshi Madde 26- Taraflar haklı nedenlerle veya karşılıklı rızaları ile aralarındaki sözleşmeyi her zaman feshedebilirler.

-Ücretin ödenmemesi ve (4 PUAN)

-Meslek mensubuna tevdi edilen belgelerin sağlıklı ve güvenilir olmaması (4 PUAN)

fesihte meslek mensubunun haklı gerekçesidir.

b) Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Defter ve Belgelerin Saklanması ve İadesi Madde 27- Meslek mensupları kendilerine tevdi edilen defter ve belgeleri işlerinin gerektirdiği süre içinde iyi niyetle muhafaza etmek ve işin bitiminde iade etmek zorundadırlar. Şu kadar ki, defter ve belgelerin geri alınması, sahibine yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama mükellefiyeti

-Bildirme tarihinden itibaren bir ay içinde sona erer. (4 PUAN)

-İşin bitiminden itibaren bir ay içinde sahipleri tarafından alınmayan defter ve belgeler bir yazı ile ilgililerin bağlı olduğu vergi dairesine teslim edilir. (4 PUAN)

CEVAP 2-

a) Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Çalışanlar Listesinden Silinmeyi Gerektiren Haller Madde 35- Aşağıdaki hâllerde meslek mensubunun adı çalışanlar listesinden yönetim kurulu kararıyla silinir.

a) Meslek mensubunun, meslekî faaliyette bulunmayacağını yazılı olarak bildirmesi veya çalışma bürosunu kapatmış olması ya da bu durumun oda tarafından tespit edilmiş olması, (2,5 PUAN)

b) Çalışma bürosunu oda bölgesi dışına nakletmiş bulunması, (2,5 PUAN)

c) Kanuna göre meslekten çıkarmayı gerektiren cezalara çarptırılması, (2,5 PUAN)

d) Meslek mensubu olmak için Kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması, (2,5 PUAN)

e) Ruhsatnamenin verildiği tarihte, verilmemesini gerekli kılan sebeplerin varlığının sonradan tesbit edilmiş olması. (2,5 PUAN)

b) Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Çalışanlar Listesinden Silinmeyi Gerektiren Haller Madde 35- Aşağıdaki hâllerde meslek mensubunun adı çalışanlar listesinden yönetim kurulu kararıyla silinir. (2,5 PUAN)

Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Çalışanlar Listesinden Silinme Madde 36- ...

Bu Yönetmeliğin 35 inci maddesinin (c), (d) ve (e) bentlerine göre verilen çalışma listesinden silme kararı, gerekçeli olmak zorundadır. (2,5 PUAN)

Meslek mensubu kendi talebi doğrultusunda alınan çalışanlar listesinden silme kararı dışındaki kararlara karşı kararın tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde (1,25 PUAN)

Birliğe itirazda bulunabilir. (2,5 PUAN) Birlik, bu itirazı onbeş gün içinde karara bağlar.

Birliğin kararına karşı itiraz mercii Bakandır. (2,5 PUAN)

İtiraz süresi, Birlik kararının ilgiliye tebliğ tarihinden itibaren onbeş gündür. (1,25 PUAN)

Bakanın vereceği karar nihaidir.

CEVAP 3-

a) Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği, Aynı Eylemden Dolayı Yeniden İnceleme Madde 31- Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararın konusunu oluşturan eylemlerden dolayı ilgili disiplin kurulunca yeniden inceleme yapılabilmesi için, yeni kanıtların elde edilmesi gereklidir. (2,5 PUAN)

b) Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği, Disiplin Kurulu Üyelerinin Reddi ve Çekilme Madde 32- Disiplin kurulu üyeleri; Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda (yeni Ceza Muhakemesi Kanunu) yazılı sebeplerle* reddedilebilir veya duruşmadan çekilebilirler. (2,5 PUAN)

c) Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği, Kovuşturma Yetkisi ve Zamanaşımı Madde 33- ...

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren (2,5 PUAN)

beş yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. (2,5 PUAN)

Ancak, şikâyet dilekçesinin Oda kayıtlarına girdiği tarihten itibaren zamanaşımı durur. (2,5 PUAN)

Disiplin cezasını gerektiren eylem, aynı zamanda suç teşkil ediyorsa ve bu suç için Kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüşse, bu zamanaşımı süresi uygulanır. (2,5 PUAN)

***Kanun ismi yazmadan, Ceza Muhakemesi Kanununun aşağıdaki ilgili maddelerinin altı çizili kısımlarını yazarların cevapları da yeterli cevap sayılmıştır:**

“BEŞİNCİ BÖLÜM

Hâkimin Davaya Bakamaması ve Reddi

Hâkimin davaya bakamayacağı hâller

Madde 22 – (1) Hâkim;

a) Suçtan kendisi zarar görmüşse,

b) Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa,

c) Şüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise,

d) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlât edinme bağlantısı varsa,

e) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dahil kan hısımlığı varsa,

f) Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa,

g) Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adlî kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,

h) Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse,

Hâkimlik görevini yapamaz.

Yargılamaya katılamayacak hâkim

Madde 23 – (1) Bir karar veya hükme katılan hâkim, yüksek görevli mahkemece bu hükme ilişkin olarak verilecek karar veya hükme katılamaz.

(2) Aynı işte soruşturma evresinde görev yapmış bulunan hâkim, kovuşturma evresinde görev yapamaz.

(3) Yargılamanın yenilenmesi halinde, önceki yargılamada görev yapan hâkim, aynı işte görev alamaz.

Hâkimin reddi sebepleri ve ret isteminde bulunabilecekler

Madde 24 – (1) Hâkimin davaya bakamayacağı hâllerde reddi istenebileceği gibi, tarafsızlığını şüpheye düşürecek diğer sebeplerden dolayı da reddi istenebilir.

(2) Cumhuriyet savcısı; şüpheli, sanık veya bunların müdafii; katılan veya vekili, hâkimin reddi isteminde bulunabilirler.

(3) Bunlardan herhangi biri istediği takdirde, karar veya hükme katılacak hâkimlerin isimleri kendisine bildirilir.”

CEVAP 4- Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Denetim Teknikleri Madde 15- Yeminli mali müşavirler tasdik çalışmalarının yürütülmesinde kanıtları aşağıdaki ve benzeri tekniklerle toplarlar.

a) **Sayım ve envanter incelemesi (1 PUAN):** İşletme kayıtlarında gösterilen mevcut ve borçların ilgili mevzuat hükümlerinde öngörülen belgelerle doğrulanması, fiili ve kaydi envanterlerin yapılması işlemidir. (3 PUAN)

b) **Belge incelemesi (1 PUAN):** İşletme muhasebe kayıtlarının belgelere dayandırıldığına doğrulanması; ibraz edilen belgelerin gerçeği yansıtıp yansıtmadığının ve ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun araştırılmasıdır. (3 PUAN)

c) **Bilgi toplama (1 PUAN):** İşletme muhasebe kayıtları ve belgeler konusunda gerekli açıklığın olmadığı hallerde ilgililerden bilgi alınması; alınan bilgilerin tutanakla tespit edilmesidir. (3 PUAN)

d) **Doğrulama (1 PUAN):** İşletme kayıtlarında yer alan hususların ilgili üçüncü şahıslar nezdindeki defter ve belgeler üzerinde araştırılarak tespit yapılmak suretiyle doğrulanmasıdır. (3 PUAN)

e) **Karşılaştırma ve puantaj (1 PUAN):** Aralarında uygunluk bulunması gereken tutarların karşılaştırılması; toptan aktarmaların kontrolü, kayıt ve belge üzerindeki her türlü aritmetik işlemlerin doğruluğunun araştırılmasıdır. (3 PUAN)

f) **Analitik inceleme (1 PUAN):** İşletme hesap ve işlemlerinde ortaya çıkması gereken normal sonuçlarda, varsa sapmaların tespit edilmesi amacıyla, cari yıl hesaplarının aylık veya yıllık olarak randıman, verimlilik, üretim, tüketim, kapasite kullanımı vb. bakımlardan; önceki yıl hesap ve işlemleriyle kapasite raporlarındaki sonuçlarla, bütçe verileriyle veya sektör ortalamasıyla, teknolojik unsurlar dikkate alınarak oran ve trend analizi gibi istatistik yöntemler uygulanarak sonuçların olması gerekenlerle karşılaştırılması ve değerlendirilmesidir. (3 PUAN)

CEVAP 5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelik, Kapsam Madde 2- (1) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre bir meslek unvanına sahip olan, bağımsız veya bağımlı olarak çalışan tüm meslek mensupları ile bunların oluşturduğu şirketlerin faaliyetleri bu Yönetmelik kapsamındadır. Kapsama dâhil meslek mensupları ile bunların oluşturduğu şirketlerin faaliyetlerinde uyacakları etik ilkeler bu Yönetmeliğin Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler ve Yeminli Malî Müşavirlerin Meslekî Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler" başlıklı ekinde yer almaktadır.

Ek-1 Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler, Birinci Kısım Tüm Meslek Mensuplarının Uyacakları Temel Etik İlkeleri, Birinci Bölüm İlkelerin Genel Uygulanış Biçimi, Temel etik ilkeleri Madde 1- (1) Tüm meslek mensuplarının uyması gereken zorunlu temel etik ilkeleri aşağıda sunulmuştur.

- a) **Dürüstlük (1 PUAN):** Meslek mensuplarının tüm meslekî ve iş ilişkilerinde doğru sözlü ve dürüst davranmalarıdır. (3 PUAN)
- b) **Tarafsızlık (1 PUAN):** Yanlı veya önyargılı davranarak; üçüncü kişilerin haksız ve uygunsuz biçimde yaptıkları baskıların meslek mensuplarının meslekî kararlarını etkilememesi veya engellememesidir. (3 PUAN)
- c) **Meslekî Yeterlilik ve Özen (1 PUAN):** Meslek mensubunun meslekî faaliyetlerini yerine getirirken teknik ve meslekî standartlara uygun olarak, özen ve gayret içinde davranmasıdır. (3 PUAN)
- ç) **Gizlilik (1 PUAN):** Meslek mensubunun meslekî ilişkileri sonucunda elde ettiği bilgileri açıklamasını gerektirecek bir hak veya görevi olmadıkça üçüncü kişi veya gruplara açıklamaması ve bu bilgilerin meslek mensubunun veya üçüncü kişilerin çıkarları için kullanılmamasıdır. (3 PUAN)
- d) **Meslekî Davranış (1 PUAN):** Meslek mensubunun mevcut yasa ve yönetmeliklere uymasını ve mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü davranıştan kaçınmasını ifade etmektedir. (3 PUAN)

NOT: 1- Cevap anahtarındaki altı çizili ifadeler yeterli cevap sayılmıştır.

2- 4 ve 5. Sorularda başlığı tekrar eden açıklamalara ayrıca puan verilmemiştir.